

VREDESGELUID

Situering

Vrede dat zijn niet altijd woorden, of beelden. Vrede kan ook vorm krijgen in muziek! En zo kan je vrede scheppen waar dan ook.

In deze bijdrage krijgt 'vrede' muzische klanken. De kinderen kunnen zich helemaal uitleven in een les vol muziek.

Door het werken met klanken bij een thema als vrede, kun je later dezelfde vredestrilling oproepen in je klas. Deze impuls werkt niet met 'praten over', maar met voelen en doen!

Materiaal

- Indien nodig als verkenning: een aantal foto's die bij (geen) vrede horen. Zie bijlage onder.
- Allerlei instrumentjes (belletjes, trom, triangel, schudeitjes...)
- Een zak (led)kaarsjes, of lucifers en klei.

Sleuteltaal

Lief zijn voor elkaar, vrede, ruzie, oorlog, het goede doen, verbondenheid

Als je dit in de godsdienstles doet, aan welke doelen werk je?

Kleuters

D Verkennen van de geloofstaal en groeien in symboolgevoeligheid

Eerste graad

Kinderen verkennen het goede in verschillende vormen

- in hun eigen leven en hun leefwereld het goede op het spoor komen, bv thuis, op school, in de straat, in de krant, op tv, op vakantie, in handelingen van mensen.
- verder ingaan op de manier waarop mensen het goede beleven, via de manier waarop zij dit uitdrukken in verhalen of kunstwerken (muziek in dit geval).
- Vreugde om het leven en de Schepping

De schuingedrukte stukken zijn aangepaste opdrachten, vragen en antwoorden voor de allerkleinsten.

Je kunt aanbrengen wat vrede is door een **prent** over vrede (en eventueel ook niet-vrede) te tonen en ze kort te vergelijken en te bespreken.

Hier vind je alvast enkele afbeeldingen.

<https://www.kuleuven.be/thomas/uploads/file/basisonderwijs/lesimpulsen/oorlogenvrede.pdf>

Je kunt ook prenten van Jezus, Boeddha... kiezen voor de oudere leerlingen.

Kunnen zij deze figuren met vrede associëren?

Laat de leerlingen de prenten op de juiste plaats hangen (maak een hoekje 'vrede' en een hoekje 'geen vrede').

- Waarom hoort die foto bij vrede (of niet)? (Laat de andere kinderen meekijken en verbeteren indien nodig.)
- Wanneer is er vrede in de klas?

Hoe klinkt vrede?

Als de kinderen vertrouwd zijn met het begrip vrede, is het leuk om onmiddellijk te starten met dit item!

Laat de leerlingen nu **geluid maken** bij zowel 'vrede' als 'geen vrede'. Laat hen experimenteren. Laat hen luisteren naar de anderen. Wat vinden zij (het meest) bij vrede passen?

Je kunt **beginnen met het maken van geluid bij de afzonderlijke foto's**, voor je tot een algemeen geluid komt.

Neem hier jullie tijd voor.

Nadenken hoeft niet, gewoon voelen wat jullie voelen bij de foto en dan vanuit dat gevoel een geluid maken.

Nogmaals: neem jullie tijd. Voor sommige leerlingen zal dit heel gemakkelijk gaan, anderen hebben wat meer tijd nodig om bij hun gevoel te komen en dit om te zetten in een klank.

- Je kunt werken met de stem en/of instrumenten. In dat laatste geval zorg je ervoor dat ieder kind een instrumentje ter beschikking heeft. In een (eerdere) verkenning kun je alle instrumenten eerst eens overlopen en de kinderen laten kiezen door welk instrument ze zich het meest aangesproken voelen.
- Je kunt individueel, in kleinere groepjes werken of met de hele klas samen werken.
- Laat hen experimenteren én voor een muzikaal moment zorgen.

**Hoe klinkt vrede? (= Rust, mekaar graag zien, lief zijn, goed overleggen, dialoog...)?
Hoe klinkt het tegenovergestelde van vrede (oorlog, ruzie, haat, boos ...)?**

Je kunt afsluiten door zelf (klassieke) muziek te laten horen die jij associeert met vrede of oorlog.

- Welke muziek zou vrede in de klas kunnen brengen?
- Zouden we de muziek wat kunnen nabootsen met onze instrumenten? (Probeer zachtjes mee te spelen met de muziek).

Voorbeelden onrustige muziek, chaos: Duivelstrillersonate van Tartini, orgelmuziek van Franz Liszt...

Voorbeelden vredige, harmonieuze muziek: Canon in D van Pachelbell, de meeste muziek van Bach...

Vredig moment

Bezinningsmoment

Laat de dingen die je doet voor zich spreken deze keer.
Hou het simpel en zet de beleving - niet het nadenken - op de eerste plaats.
Iedereen behoudt zijn instrumentje.

1. Ga in een kringetje - bij de vredesprenten en -foto's - zitten.
Kinderen die willen mogen hun ogen sluiten.
2. Zet de rustige muziek nog eens op en/of laat eventueel kinderen rustig muziek maken met hun instrumentje.
3. Vertel dat jullie een vrede-momentje houden.
4. Tekstjes die je kunt lezen, kies wat past voor jullie.
Met de kinderen van de eerste graad kun je een gebedje of een bezinning maken.
Laat je dan inspireren door de volgende vredesgebeden.
Je kunt ze ook gebruiken om de lessen mee te starten in deze tijd van het jaar (of rond Kerstmis).
5. Vrede wensen: Laat alle kinderen elkaar speels 'vrede' wensen, doe dit zelf voor, verwijst eventueel naar dat moment in de kerk waarop mensen elkaar elke week de vrede wensen.
Vertel hoe dat gebeurt: ze geven elkaar een hand of een kus, soms zelfs een kleine knuffel en zeggen: ik wens je de vrede (van God).
6. Terwijl een vredig lied speelt (rond Kerst bv. *Vrede op aarde aan alle mensen*), steek je de kaarsjes aan (oudere kinderen kun je eerst de theelichtjes in de vorm van het woord vrede laten zetten, of lucifers in kleiletters 'VREDE' laten zetten, dat geeft een magisch effect, maar let wel op met de brandveiligheid als je de lucifers aansteekt - dit doe je beter buiten.)
7. Vertel dat telkens jullie deze muziek horen, er een golf van vrede door de klas kan gaan, net zoals nu.

Grote vrede begint klein

Als grote mensen
vrede wensen
is dat vaak niet echt
Na de handdruk
en de glimlach
gaan ze door met hun gevecht

Als kleine mensen
vrede wensen
zijn ze opgelucht en blij
Een schouderklop
een lief gebaar
de ruzie is voorbij

Als alle groten
waar dan ook
denken in het klein
dan zal de wereld
waarop wij leven
een betere wereld zijn

(Bart Demyttenaere)

Laat vrede heersen waar er
oorlog woedt,
laat er liefde zijn waar haat is,
laat er vreugde zijn waar
droefheid is,
laat er hoop zijn waar geleden
wordt

(Volkswijsheid)

Dank je dat je onze Vader bent,
en dat wij jouw kinderen zijn.
Dank je dat wij hierdoor
broeders en zusters zijn.
maar help ons van de anderen te
houden als van familie,
en geen ruzie te maken zoals je
met familie weleens doet!

(Jamie, 9 jaar)

Vader God,
De mensen
vechten.
Laat hen
alsjeblieft
ophouden
met ruzie
maken.
Help hen
aardig te zijn.

(Emily, 6 jaar)

Alsjeblieft,
Heer,
breng vrede,
liefde en
genegenheid
waar er oorlog
is en
gevochten
wordt,
waar er pijn
en lijden is,
waar er
gekwetsten
zijn
en waar er
gehuild wordt.

(Jonathan
Williams)

Laat me lieve
en mooie
woorden
gebruiken
die jij graag
hoort, God.
Geen woorden
die brutaal,
stout, dom of
onaardig zijn.

(Jan Godfrey)

Wanneer er een vredesgeluid nodig is...

Jullie vredesgeluid kunnen jullie bij wijze van ritueel elke dag, of elke dag dat er godsdienstles is, herhalen.

bijvoorbeeld bij het onthaalmoment of 's avonds in de kring om de dag af te sluiten. Als je een gebedsdoobelsteen (waarmee mag gegooid worden om te zien of jullie een gebedje doen, een minuut stilte, een liedje...) gebruikt, kan het spelen van de muziek op één van de zijden staan.

Herhaal jullie geluid of de muziek in ieder geval regelmatig bij wijze van ritueel. Kinderen kunnen hun vredesklanken, of hoe vrede klinkt natuurlijk nog aanpassen. Doe het bijvoorbeeld na het bespreken van een ruzie in de klas. Of bij het herhalen van klasregels.

De klank roept de trilling en het gevoel terug op zonder dat je er veel voor hoeft te doen. Het werkt anders dan het 'praten over'.

Zo kunnen de kinderen in crisissituaties of moeilijker momenten van onvrede terug tot zichzelf komen en leren ze hoe dit werkt en hoe ze het zich eigen kunnen maken. Vrede werkt door, ook na september/de vredesweek/Kerstmis!

Voelen de kinderen soms zelf aan wanneer er nood is aan de vredesmuziek? Dan zijn ze gegroeid! (Deze impuls is natuurlijk net zoals alle andere, eentje die sommige kinderen meer zal triggeren dan andere.)